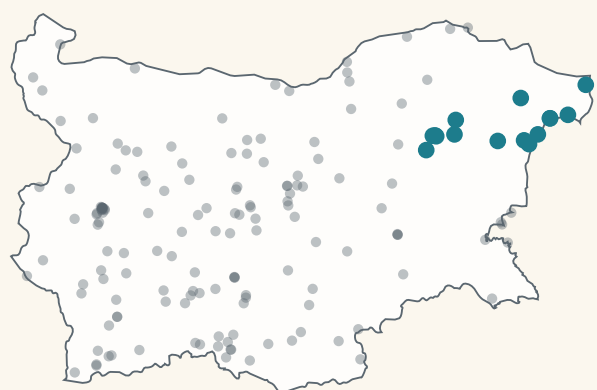

Северно от Балкана до морето

Конник в скалата, мозайки с митове и червени скали

Снимка: Diego Delso · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс

16

места за печат от 100-те национални
туристически обекта

Области: Шумен, Варна, Добрич

Вътре: всеки обект с адреса на печата, работното
време и входа по официални данни, как се стига, какво
има наблизо и предложен маршрут по дни.

Тук са първите български столици – Плиска и Велики Преслав, – Магарският конник и Шуменската крепост. После пътят слиза към морето: във Варна са музеят със златото и Аладжа манастир, а нататък е Добруджа с Балчик, нос Калиакра и Дуранкулак. Почти всичко е на открито: резервати с разкопки, скален релеф, нос с вятър, градини по брега. Затова вземи вода и шапка, а на Калиакра – и връхна греха.

ПРЕДЛОЖЕН МАРШРУТ

Регионът по дни

Обектите са групирани по близост: един ден е група, която се обикаля с кола за един ден. Разстоянията са по права линия между координатите; по пътя са с 20–40 % повече. Регът на дните следва обиколката на региона.

ДЕН 1	Начало: Велики Преслав	еден обект
98	Резерват „Велики Преслав“	
ДЕН 2	Начало: Шумен	около 32 км между обектите
94	Музей, крепост и пещера „Бисерна“, Шумен	
95	Томбул гжамия, Шумен	+ 2,0 км
94а	„Създатели на българската гържава“, Шумен	+ 1,3 км
97	Магарски конник, Магара	+ 16 км
96	Резерват „Плиска“ и Голямата базилика	+ 13 км
ДЕН 3	Начало: Девня	около 23 км между обектите
10	Музей на мозайките, Девня	
96	Парк-музей „Владислав Варненчик“, Варна	+ 23 км
ДЕН 4	Начало: Варна	около 1,0 км между обектите
9	Регионален исторически музей, Варна	
9а	Военноморски музей, Варна	+ 1,0 км
ДЕН 5	Начало: Балчик	около 47 км между обектите
24	Комплекс „Двореца“, Балчик	
24а	Ботаническа градина, Балчик	+ 0,1 км
246	Исторически музей Каварна и нос Калиакра	+ 16 км
98	Аладжа манастир и Римски терми, Варна	+ 31 км
ДЕН 6	Начало: Дуранкулак	еден обект
248	Комплекс „Дуранкулак – Хамангжия“	
ДЕН 7	Начало: Добрич	еден обект
23	Галерия и Дом-паметник „Йорган Йовков“, Добрич	

Всички места за печат

Снимка: Izvora · обществено достояние · Уикимедия Комънс

GPS 43.15319, 26.81483

№ 98 Археология · Велики Преслав · област Шумен

Резерват „Велики Преслав“

Цар Симеон иска столица, която да съперничи по блясък на Константинопол.

РАБОТИ	зимно от 26.10.2026: ежедневно 9:00–17:00; IV–X: пн–пт 9:00–18:00, сб–нд 10:00–18:00
ВХОД	общ билет за музея и резервата: възрастни 5 €; ученици и студенти 2 €; пенсионери 3 €
ВАЖНО	Етнографска „Карталова“ къща работи само по предварителна заявка.
КАК СЕ СТИГА	На 20 км от Шумен и 25 км от Търговище; от Шумен има автобус и маршрутно такси. Входът на музея е от изток, по алеята покрай гробищния парк – там се паркира.
НАБЛИЗО	№ 94 Музей, крепост и пещера „Бисерна“, Шу... (14 км); № 94а „Създатели на българската държава“, Ш... (15 км)

Източници: museum-velikipreslav.com · проверено на 27.10.2026

Снимка: Спасимир · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс

GPS 43.26639, 26.88611

№ 94 Музей · Шумен · област Шумен

Музей, крепост и пещера „Бисерна“, Шумен

Гробница в музейна зала, хилядолетна твърдина и пещера, която хората делят с прилепите.

ПЕЧАТЪТ	Посещението на пещера „Бисерна“ се отбелязва със сканиране на уникален QR код или с печат, който се получава на място.
РАБОТИ	Пещера (пролет, есен): ср–нд, с водач в 10:00, 11:30 и 13:00 (в почивни дни и в 15:00); музей: IV–X 10:00–18:00
ВХОД	Пещера 5,11 € (ученици и пенсионери 4,09 €); музей 3,58 €; крепост 3,07 €; пакетен билет (3 дни) 12,78 €
ВАЖНО	Пещерата приема туристи само IV–VI и IX–XI, с предварително записване; вътре 9–11 °C, нужна е топла дреха.
КАК СЕ СТИГА	Музеят е на бул. „Славянски“ № 17; крепостта – на 3 км западно от града (автобус № 61 до парк „Кьошките“); до пещерата – около 1 км пеша от паркинга при вилата на Общината.
НАБЛИЗО	№ 98 Резерват „Велики Преслав“ (14 км)

Източници: shumenskoplatо.bg, museum-shumen.eu · проверено на 27.10.2026

Снимка: Vammpi · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс

GPS 43.26944, 26.91000

№ 95 Храм · Шумен · област Шумен

Томбул джамия, Шумен

Най-голямата джамия в България носи колони от двореца в Плиска.

РАБОТИ	ежедневно 9:00–18:00
ВХОД	билет 2,05 €
КАК СЕ СТИГА	В Шумен, ул. „Г. С. Раковски“ № 21; с градски автобус № 4 от спирката зад автогарата.

Източници: visitshumen.bg · проверено на 27.10.2026

Снимка: Klearchos Kapoutsis from Paleo Faliro, Athens, Greece · CC BY 2.0 · Уикимедия Комънс

GPS 43.26250, 26.92222

№ 94a Паметник · Шумен · област Шумен

„Създатели на българската държава“, Шумен

Аспарух с меч в земята, лъв над всичко и послание, вградено в основите.

РАБОТИ	IV–IX 8:30–19:00, X–III 8:30–17:00; посетителски център 8:30–17:00
ВХОД	възрастни 3,07 €; пенсионери 2,05 €; деца и студенти до 26 г. 1,53 €
ВАЖНО	Вход безплатен всеки последен понеделник от месеца.
КАК СЕ СТИГА	В Шумен, на Шуменското плато, на около 450 м надморска височина.
НАБЛИЗО	№ 98 Резерват „Велики Преслав“ (15 км); Среброва къща; Бонзай градина

Източници: visitshumen.bg · проверено на 27.10.2026

Снимка: Diego Delso · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс

GPS 43.27717, 27.11883

№ 97 Археология · Магара · област Шумен

Магарски конник, Магара

Копие, паднал лъв, куче и въпрос, по който учените още спорят.

РАБОТИ	IV–X 9:00–19:00, XI–III 8:30–17:00; без почивен ден
ВХОД	възрастни 3,58 €; пенсионери 2,56 €; ученици и студенти 1,53 €; семеен билет 5,11 €
КАК СЕ СТИГА	Резерватът е край с. Магара, на около 18–20 км от Шумен; от гара Шумен има влакове до Магара всеки ден.
НАБЛИЗО	№ 96 Резерват „Плиска“ и Голямата базилика (13 км)

Източници: museum-shumen.eu, visitshumen.bg · проверено на 27.10.2026

Снимка: Amanev3 · CC BY-SA 4.0 ·
Уикимедия Комънс

GPS 43.39139, 27.13278

№ 96 Археология · Плиска · област Шумен

Резерват „Плиска“ и Голямата базилика

Три пояса защита, дворец с бани и една столица на равно място.

РАБОТИ	IV–X 8:30–19:00, XI–III 8:30–17:00; без почивен ден
ВХОД	възрастни 3,58 €; пенсионери 2,56 €; ученици и студенти 1,53 €; семеен билет 5,11 €
КАК СЕ СТИГА	Резерватът е на 23 км от Шумен и на 70 км от Варна, по добре поддържан асфалтов път; Голямата базилика е на 1,3 км североизточно от ханската резиденция.
НАБЛИЗО	№ 97 Магарски конник, Магара (13 км)

Източници: xp---7sbb3acmfmvip.bg, museum-shumen.eu · проверено на 27.10.2026

Снимка: Vassia Atanassova - Spiritia · CC BY-
SA 3.0 · Уикимедия Комънс

GPS 43.22539, 27.58500

№ 10 Музей · Девня · област Варна

Музей на мозайките, Девня

Музей над основите на римски дом: 21 помещения и мозайки в 16 цвята.

ВАЖНО	Затворен за посетители от началото на август 2026 г. заради основен ремонт; дата за откриване не е обявена.
КАК СЕ СТИГА	В центъра на Девня, ул. „Съединение“ № 73.

Източници: devnya.bg · проверено на 27.10.2026

GPS 43.23028, 27.86833

№ 96 Музей · Варна · област Варна

Парк-музей „Владислав Варненчик“, Варна

*Мавзолей в тракийска могила, еничарски ров и саркофази с гербовете на
участвалите държави.*

РАБОТИ	вт–сб 10:00–18:00, 22 септември – почивен ден; билети се продават до 30 мин преди края
ВХОД	възрастни 4,09 € (само външна експозиция 1,53 €); учащи, пенсионери и хора с увреждания 1,02 €
ВАЖНО	Вход безплатен всяка последна сряда от месеца.
КАК СЕ СТИГА	Бул. „Янош Хуняди“ № 55, Варна. Автобус № 22 до спирка „Парк- музей Владислав Варненчик“, № 118 или тролейбус № 82 до „Мебелна палата“, № 148 до „КАТ“.

Източници: varnenchikmuseum.com · проверено на 27.10.2026

Снимка: Extrawurst · CC BY-SA 3.0 ·
Уикимедия Комънс

GPS 43.20751, 27.91504

№ 9 Музей · Варна · област Варна

Регионален исторически музей, Варна

Около 6 кг злато от некропол край Варна – определяно като най-старото в света.

РАБОТИ	10:00–17:00; X–IV почивни дни нд и пн, V–IX без почивен ден
ВХОД	възрастни 10 €; учаци 4 €; студенти (отдел Археология) 5 €; деца до 7 г. безплатно
ВАЖНО	Билети се купуват само на касата; онлайн продажба няма.
КАК СЕ СТИГА	Бул. „Мария Луиза“ № 41, Варна. Автобуси 148, 7, 12 или 409 до спирка „Музея“, или 409, 9, 14, 109 до „Севастопол“.

Източници: museumvarna.com · проверено на 27.10.2026

Снимка: Спасимир (Spasimir Pilev) · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс

GPS 43.20028, 27.92139

№ 9a Музей · Варна · област Варна

Военноморски музей, Варна

Торпедоносецът „Дръзки“ е единственият запазен в света кораб от своя клас.

РАБОТИ	вт–сб 10:00–18:00, 22 септември – почивен ден; билети се продават до 30 мин преди края
ВХОД	възрастни 4,09 €; учаци, пенсионери и хора с увреждания 1,02 €; кораб-музей „Дръзки“ 3,07 €
ВАЖНО	Вход безплатен всяка последна сряда от месеца.
КАК СЕ СТИГА	Бул. „Приморски“ № 2, Варна. Автобус № 17, 20 или 39 до „Басейна-2“ (2 мин пеша) или „Фестивален комплекс“ (4 мин).

Източници: museummaritime-bg.com · проверено на 27.10.2026

Снимка: www.vacacionesbulgaria.com · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс

GPS 43.27750, 28.01639

№ 9B Манастир · Варна · област Варна

Аладжа манастир и Римски терми, Варна

Манастир, изсечен в скала, и римски бани с подово отопление – две лица на Варна.

РАБОТИ	Аладжа: V–X 9:00–17:00, III–IV и XI 10:00–17:00 (пн, вт почивни), XII–II затворен; Терми: VI–IX 10:00–18:00, X–V 10:00–17:00 (нд, пн почивни)
ВХОД	Аладжа: възрастни 5 €, учаци 3 €; Римски терми: възрастни 4 €, учаци 2 €
ВАЖНО	Аладжа манастир е затворен от декември до края на февруари. Малките римски терми не са отворени.
КАК СЕ СТИГА	Аладжа: на 17 км от Варна и 3 км от Златни пясъци, с паркинг. Римски терми: ул. „Сан Стефано“; автобус № 17a, 20 или 39 до „Басейна“, 6 мин пеша.

Източници: museumvarna.com, Уикимедия · проверено на 27.10.2026

Снимка: Andrei Stroe · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс

GPS 43.40444, 28.14694

№ 24 Наука · Балчик · област Добрич

Комплекс „Двореца“, Балчик

Малки каменни вили, 46 сгради и Мостът на въздишките – по брега на морето.

ПЕЧАТЪТ	Печатът за туристическите книжки се получава в Инфо центъра на културния институт и в сграда „Тихото гнездо“.
РАБОТИ	26.10–III 8:30–17:00; IV 8:30–19:00; V–VIII 8:00–20:00; IX 8:00–19:00; 1–25.10 8:30–18:00; всеки ден
ВХОД	възрастни 10 €; учаци, студенти и пенсионери 3,60 €; деца 6–18 г. 3 €; семеен пакет 18 €
ВАЖНО	При влизане се заплаща и отделен билет за Университетската ботаническа градина.
КАК СЕ СТИГА	Три входа: официалният е от север; има вход и от крайморския път Балчик – Албена, и откъм морето.

Източници: dvoreca.com · проверено на 27.10.2026

Снимка: Lji · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс

GPS 43.40467, 28.14776

№ 24a Наука · Балчик · област Добрич

Ботаническа градина, Балчик

Над 4600 вида растения и параклис, който самите растения са превърнали в храм.

РАБОТИ	X 8:30–18:00; XI–III 8:30–17:00; IV 8:30–19:00; V–VIII 8:00–20:00; IX 8:00–19:00
ВХОД	възрастни 10 €; учаци и пенсионери 3,60 €; семеен билет 20 €
ВАЖНО	Посещението на комплекса изисква билет за градината и билет за „Двореца“.
КАК СЕ СТИГА	В комплекса с „Двореца“, ул. „Акад. Даки Йорданов“ № 1, Балчик. Паркинг: кола 5 € на ден, бус, автобус и каравана 8 €, мотоциклет 3 €.

Източници: ubg-bg.com · проверено на 27.10.2026

Снимка: Spiridon Manoliu · CC BY 3.0 ·
Уикимедия Комънс

GPS 43.43194, 28.34028

№ 246 Археология · Каварна · област Добрич

Исторически музей Каварна и нос Калиакра

Нос с пещери и арки в основата, музей с монети и делфини в морето.

РАБОТИ Музей Каварна: пн–пт 8:00–17:00 (15.06–15.09 и сб–нд 9:00–17:00);
Калиакра: 15.05–15.10 ежедневно 9:00–17:00, VII–VIII 9:00–19:00

ВХОД възрастни 3,07 €; ученици 1,53 €

ВАЖНО Музеят при Калиакра работи 15.05–15.10. В музея в Каварна
вход безплатен всеки четвъртък.

КАК СЕ СТИГА Музеят е на ул. „Черноморска“ № 1Б в Каварна; нос Калиакра е
на 12 км от Каварна.

НАБЛИЗО Залив Болата; Птичи залив (Тауклиман)

Източници: imkavarna.com · проверено на 27.10.2026

Снимка: Ivan Vajsov · CC BY-SA 4.0 ·
Уикимедия Комънс

GPS 43.66944, 28.53250

№ 248 Археология · Дуранкулак · област Добрич

Комплекс „Дуранкулак – Хаманджия“

Къщи, частично вкопани в земята, и каменни основи край днешното езеро.

РАБОТИ ср–нд: IV–X 10:00–18:00, XI–III 8:00–16:00; пн и вт почивни, VII–VIII
всеки ден

ВХОД възрастни 6,14 €; пенсионери 5,11 €; ученици 3,07 €

КАК СЕ СТИГА В защитена местност „Дуранкулашко езеро“ край с.
Дуранкулак, на крайбрежния път Е-87, на около 100 км от
Варна.

Източници: hamangia.eu, Уикимедия · проверено на 27.10.2026

Снимка: Svilen Enev · CC BY-SA 3.0 ·
Уикимедия Комънс

GPS 43.56472, 27.83250

№ 23 Музей · Добрич · област Добрич

Галерия и Дом-паметник „Йордан Йовков“, Добрич

*Машина „Адлер“, архив от дъщеря му и галерия, в която хартията е материал
за изкуство.*

РАБОТИ Галерия: V–IX пн–сб, X–IV пн–пт 9:00–12:30 и 13:30–18:00 (по
каталога на БТС); Йовков: V–IX всеки ден 9:00–18:00, X–IV пн–пт
8:30–17:30 (с почивка)

ВХОД и в двата обекта: възрастни 2,56 €; пенсионери, деца и учащи
1,02 €; семеен билет 3,58 €

ВАЖНО Къщата-музей „Й. Йовков“ (ул. „Майор Векилски“ 11) се
посещава през дом-паметника.

КАК СЕ СТИГА И двата обекта са в центъра на Добрич: Художествена
галерия – ул. „България“ № 14; Дом-паметник „Йордан Йовков“ –
ул. „Ген. Гурко“ № 4.

Източници: каталог на БТС, dobrichmuseum.bg, dobrich.bg · проверено на 27.10.2026

Добре е да знаеш

Спешен телефон: 112. Безплатен е, геноноцен и работи без сим карта. В планината поискай връзка с Планинската спасителна служба. На 26.08.2026 г. ПСС обяви, че закрива краткия номер 1470.

Работното време и входът са взети от официалните страници на обектите, общините или от каталога на Българския туристически съюз и са проверени на датата под всеки обект. Те се менят – особено през зимата и в почивните дни. Където няма данни, полето липсва: тогава се обади или виж страницата на обекта.

Печатът обикновено е на касата или в информационния център. Когато обектът е затворен, понякога е в съседен музей или в туристическо дружество – това е посочено при обекта, ако е известно.

Планинските обекти (върхове, хижи, пещери) искат подготовка: проверена прогноза, маркиран маршрут, екипировка и казан на близък човек час на връщане.

СНИМКИ И ДАННИ

Снимките са от Уикимедия Комънс, с автора и лиценз под всяка; изрязани са до рамката. Лицензи: creativecommons.org/licenses. Координатите са от Уикиданни (CC0), очертанията на България – от Natural Earth (обществено достояние). Текстовете са на Редакцията на Patevoditel.com. Издание от 27.10.2026.

№ 98: Izvora · обществено достояние · Уикимедия Комънс
 № 94: Спасимир · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс
 № 95: Vammpi · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс
 № 94a: Klearchos Kapoutsis from Paleo Faliro, Athens, Greece · CC BY 2.0 · Уикимедия Комънс
 № 97: Diego Delso · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс
 № 96: Amanev3 · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс
 № 10: Vassia Atanassova - Spiritia · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс
 № 9: Extrawurst · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс
 № 9a: Спасимир (Spasimir Pilev) · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс
 № 98: www.vacacionesbulgaria.com · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс
 № 24: Andrei Stroe · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс
 № 24a: Lju · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс
 № 246: Spiridon Manoliu · CC BY 3.0 · Уикимедия Комънс
 № 248: Ivan Vajsov · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс
 № 23: Svilen Enev · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс